

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਬਾ-ਅਦਾਲਤ ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਜੇ.ਜੇ.

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,-ਜਵਾਬਦਾਰਾ।

1955 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਫਸਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 151

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ (1954 ਦਾ XLIV)- ਐੱਸ. 2(ਈ), 9 ਅਤੇ 36—ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ—ਕੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੈ—ਪਲੀਡਿੰਗਸ—ਬੇਲੋੜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ—ਕੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ—ਇਸਦਾ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ—ਕੀ ਸੂਟ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ—ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼—ਦਾਅਵੇ—ਦਾ ਅਰਥ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨਾਲ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 36 ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ ਜਾਂ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ-ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਪਰ ਧਾਰਾ 9 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜਦੋਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ " ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਕਾਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ" (s. 2 (e))। ਜਿੱਥੇ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਕਾਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਲਾਟੀ ਦੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਝਗੜਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਹਿਜ਼ ਵਾਧੂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਧਿਕਤਮ ਸਰਪਲਸਜੀਅਮ ਗੈਰ-ਨੋਸਟ-ਸਰਪਲੱਸੇਜ ਸੱਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜੋ ਅਭੌਤਿਕ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਪਯੋਗੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅਟੱਟ ਗੈਰ-ਵਿਟੀਟੂਰ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਰਾਹਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਬੇਲੋੜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਮੁਢਲੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, 'ਦਾਅਵਾ' ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਦਾਅਵਾ' ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਦਾਖਲਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਵੇਂ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵ ਰਾਜ ਸੈਣੀ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਬੈਂਚ, ਬਟਾਲਾ, ਮਿਤੀ 25 ਅਗਸਤ, 1955 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਆਰਡਰ 7 ਨਿਯਮ 11(ਡੀ), ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908, ਅਧੀਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ.....

ਐਫ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਚ.ਆਰ. ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਗਰ ਮਹਾਜਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.-ਇਸ ਅਪੀਲ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਰੈਸਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਭਰਾ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ 1947 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਹਨ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਰੈਸਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਵਿੱਚ 128 ਏਕੜ ਅਤੇ 5 ਕਨਾਲ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਸ਼ਕਰਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬਸਾਓ ਕੋਟ ਵੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਈ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪਿੰਡ ਸਾਰਚੂਰ ਵਿੱਚ 52 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਅਤੇ 12-1/2 ਯੂਨਿਟ ਜ਼ਮੀਨ ਰੈਸਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਇਸਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 104 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ 4-1/2 ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੁਦਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ - ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਗੁਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵੈਟਰਨਰੀ ਡਾਕਟਰ ਸਨ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸੰਨ 1945 ਵਿੱਚ ਰੈਸਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੱਕ ਨੰਬਰ 25/2 ਵਿੱਚ 219 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 1 ਮਰਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਐੱਲ., ਓਕਾੜਾ ਅਤੇ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 13 ਜਨਵਰੀ 1947 ਨੂੰ ਇੰਤਕਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 3 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਚੱਕ ਨੰਬਰ 55/ਈ.ਬੀ. ਵਿੱਚ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਤੇ 57/E.B. ਆਰਿਫਵਾਲਾ ਨੇੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 84 ਏਕੜ 7 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਆਈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ 381 ਕਨਾਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿ ਚੱਕ ਨੰਬਰ 25/2.ਐਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਤੇ ਚੱਕ ਨੰਬਰ 54/2.ਐਲ. ਓਕਾਰਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਬਸਾਓ ਕੋਟ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ। ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਇੰਤਕਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 13 ਜਨਵਰੀ, 1947 ਨੂੰ ਇੰਤਕਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵੱਖਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੰਨਾ 3) ਇਹ ਖੇਤਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਪਿਰਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਰਕਬਾ ਚੱਕ ਨੰਬਰ 55/ਈਬੀ ਅਤੇ ਚੱਕ ਨੰਬਰ 57/ਈਬੀ ਵਿੱਚ 84 ਏਕੜ 7 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 8 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਮੁਦਈਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਜੋ ਕਿ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ।

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ: -

“ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 5195/6674 ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ 52 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ 12 ਆਈ ਯੂਨਿਟ ਹਨ। ਸਿੰਘ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਪਿਤਾ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਜੀ/2, 305/2, ਪਿੰਡ ਸਾਰਚੂਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਟਾਲਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ 2/3 ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਬਾਕੀ 1479/6674 ਸ਼ੇਅਰ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਰਡਰ, ਮੁਦਈ ਦੇ 5195/6674 ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਲ 1945 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਰਕਬਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਉਹ 84 ਏਕੜ 7 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 8 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਚ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ

ਮੁੱਦੇ ਫਰੇਮ ਸਨ: -ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

(1) ਕੀ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੱਕ ਨੰਬਰ 55/ਈ.ਬੀ., ਚੱਕ ਨੰ. 57/ਈ.ਬੀ. ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੇ ਸਨ? ? ਓ.ਪੀ.

(2) ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.

(3) ਰਾਹਤ.

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

2-ਏ. ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.

ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਐਡਮਿਨੀਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 46 (ਡੀ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਮਲਾ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੱਕ ਨੰਬਰ 55/ਈ.ਬੀ. ਅਤੇ ਚੱਕ ਨੰ. 57/ਈ.ਬੀ. ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 2 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁੱਦੇ 2-ਏ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਡਰ 7, ਨਿਯਮ 11(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ; ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ

ਧਾਰਾ 46 (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗਰਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਹੈ-

“ਕਿ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਮੁਦਈ ਦੇ 5195/6674 ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ, ਕਸਟਡੀਨ ਦੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਅਤੇ 28 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਟੋਡੀਅਨ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਤਰਕ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਮੁੱਖ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 519 5/6674 ਹਿੱਸੇ ਦੇ

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਮਾਲਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। “ਮੁਦਈ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 12, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਰਾਹਤ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ, ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਵਾਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਗੰਭੀਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਵਾਧੂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਅਧਿਕਤਮ ਸਰਪਲਸਜੀਅਮ ਨਾਨ-ਨੋਸਟ -ਸਰਪਲੱਸੇਜ ਸੱਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜੋ ਅਭੌਤਿਕ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਪਯੋਗੀ ਪ੍ਰਤੀ ਗੈਰ-ਵਿਅਰਥਿਤ ਗੈਰ-ਵਿਚਿੱਤਰ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਰਾਹਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਮੁਦਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜੇ ਵੀ ਲੱਕੜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਰਦਾਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ ਜੀ 2/305/2' ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ 52 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ 12½ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 5195/6674 ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਇਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅਲਾਟੀ ਸਨ; ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਬਣੇ। ਅਲਾਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਸਿਰਫ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਅਲਾਟੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਉਮੀਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 72, ਉਪ-ਨਿਯਮ (2), ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਜੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਰਧ ਸਥਾਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਸੰਦ ਅਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਵਿਚਲੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਮੁਦਈ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਰਧ-ਸਥਾਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਇੱਕ ਭਰੂਣ ਅਵਸਥਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ, ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਘੱਟ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਤੇ 36 ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

[ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਤੇ 36 ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ]।

ਸੈਕਸ਼ਨ 36 ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 36 ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ, ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ-ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪਰ ਧਾਰਾ 9 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਜਦੋਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(e) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

[ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ,2(e) ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ:]

ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ "ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਕਾਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ....." ਇਸਦੇ ਮੁਢਲੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, 'ਦਾਅਵਾ' ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਦਾਅਵਾ' ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਦਾਖਲਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਵੇਂ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਨਿਕਾਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ 'ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਇੱਕ 'ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿੱਚ। ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਝਗੜਾ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਲੰਘ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਝਗੜਾ ਨਿਕਾਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਲਾਟੀ ਦੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 23 ਸਤੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 277 (ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। , ਭੰਡਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.-

“24 ਜੂਨ, 1957 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ

ਇਹ ਕੇਸ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਮਦਦ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਖਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਝਗੜਾ ਸਿਰਫ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 8 ਜੁਲਾਈ, 1949 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਧ-ਸਥਾਈ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦਾ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਅਰਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।“

ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ ਪੈਰੀ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਦਾ 2-ਏ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੱਕ ਨੰਬਰ 55/ਈ.ਬੀ. ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੇ ਸਨ? ਅਤੇ ਨੰ. 57/E.B. ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਦਲੀਲ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ਬਾਨੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। [ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ:]

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ, ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ ਜੀ 2/305 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ 5195/6674 ਹਿੱਸਾ ਹੈ। 2/2, ਪਿੰਡ ਸਾਰਚੂਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਟਾਲਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੀ ਬਾਕੀ 1479/6674 ਵਿੱਚੋਂ 2/3 ਹਿੱਸਾ ਰਿਸਾਲਦਾਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਡਿਤ ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ. ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਨੋਟ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ

v.

ਗੁਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ,

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ
ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।